

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gruodžio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės (pranešėja), Birutės Janavičiūtės (kolegijos pirmininkė) ir Dalios Vasarienės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovo A. G. (A. G.) kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. balandžio 2 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės Švedijos bendrovės „OLA Overseas Liner Agencies AB“ ieškinį atsakovams uždarajai akcinei bendrovei „Overseas Baltic“, uždarajai akcinei bendrovei „Rinosta Shipping Agency“ ir A. G. dėl skolos ir palūkanų priteisimo, trečiasis asmuo Taivano bendrovė „Yang Ming Marine Transport Corporation“.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių pirmosios instancijos teismo nutarčių, priimtų vykdymo procese, apskundimo tvarką, aiškinimo ir taikymo.
2. Klaipėdos apygardos teismas 2018 m. kovo 26 d. sprendimu iš dalies patenkino ieškovės Švedijos bendrovės „OLA Overseas Liner Agencies AB“ ieškinį: priteisė ieškovei iš atsakovės UAB „Overseas Baltic“ 629 226,91 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio skolą, 24 651,90 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio palūkanas ir 12 515,46 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; priteisė iš ieškovės atsakovei UAB „Rinosta Shipping Agency“ 2281,57 Eur, o atsakovui A. G. – 4830 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; į valstybės biudžetą iš atsakovės UAB „Overseas Baltic“ priteisė 2,58 Eur, o iš ieškovės – 5,16 Eur procesinių dokumentų įteikimo išlaidų atlyginimą.
3. Lietuvos apeliacinis teismas 2019 m. liepos 11 d. nutartimi pakeitė Klaipėdos apygardos teismo 2018 m. kovo 26 d. sprendimą ir priteisė ieškovei iš atsakovės UAB „Overseas Baltic“ ir subsidiariai iš atsakovo A. G. 629 226,91 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio skolą, 24 651,90 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio palūkanas, taip pat 5 proc. dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos (653 878,81 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio) nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2015 m. kovo 10 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, kitą ieškinio dalį atmetė; priteisė iš atsakovų A. G. ir UAB „Overseas Baltic“ lygiomis dalimis ieškovei 37 546,37 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; priteisė iš ieškovės atsakovei UAB „Rinosta Shipping Agency“ 2281,57 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; priteisė iš atsakovų A. G. ir UAB „Overseas Baltic“ lygiomis dalimis į valstybės biudžetą 7,74 Eur procesinių dokumentų įteikimo išlaidų atlyginimą.
4. Klaipėdos apygardos teismas, remdamasis 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) Nr. 1215/2015 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas 1215/2015), 2019 m. rugsėjo 4 d. išdavė ieškovei pažymą apie bylą įsiteisėjusį teismo sprendimą.
5. Atsakovas A. G. pateikė prašymą dėl klaidų ištaisymo teismo pagal Reglamentą 1215/2015 išduotoje pažymoje. Nurodė, kad pažymoje padaryti rašymo apsirikimai: 1) pažymos 4.6.1.1 punkte nurodytas bylos dalyko aprašas yra netikslus, jame nurodyti duomenys nebuvo nustatyti nei pirmosios, nei apeliacinės instancijos teismų sprendimais, pvz., klaidingai nurodyta, kad atsakovui A. G. buvo žinoma apie subagentavimo teisinius santykius, nors šį faktą nustatė tik Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2017 m. kovo 18 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-61-421/2017; 2) pažymos 4.6.1.2.1.1 punkte klaidingai nurodyta, kad įvykdymo gali būti bet kada reikalaujama iš bet kurio iš atsakovų, nes atsakovo A. G. ir atsakovės UAB „Overseas Baltic“ atsakomybė yra subsidiarioji, o ne solidarioji. Nors pagrindinės skolininkės UAB „Overseas Baltic“ bankroto byloje dar net nebuvo įvykęs pirmasis kreditorių susirinkimas, nepatvirtintas kreditorių sąrašas, Latvijos Respublikoje veikiantys antstoliai jau pradėjo atsakovo A. G. turto realizavimą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

6. Klaipėdos apygardos teismas 2019 m. lapkričio 25 d. nutartimi atmetė atsakovo A. G. prašymą dėl klaidų teismo išduotoje pažymoje ištaisymo.
7. Sprendamas dėl atsakovo prašymo pirmosios instancijos teismas vadovavosi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 276 straipsniu, reglamentuojančiu rašymo apsirikinį ir aiškių aritmetinių klaidų teismo sprendime ištaisymą, ir šiuo klausimu kasacinio teismo formuojama praktika.

8. Teismas nurodė, kad pagal Reglamentą 1215/2015 teismo išduotos pažymos 4.6.1.1 punkto apyrašė yra pateikiama bendra informacija apie bylos dalyką, teismų netirtos aplinkybės nėra nurodytos. Aplinkybė, kad buvo vykdoma subagentavimo veikla ir atsakovas A. G. apie šią veiklą žinojo, yra nustatyta Lietuvos apeliacinio teismo 2019 m. liepos 11 d. nutartyje ir Klaipėdos apygardos teismo 2018 m. kovo 26 d. sprendime. Pažymos 4.6.1.2.1.1 punkte nėra nurodomas kelių asmenų atsakomybės pobūdis. Atsakovų subsidariosios atsakomybės pobūdis ir tikslios bylos faktinės aplinkybės yra nurodyti teismų sprendimuose, kurie, siekiant jų pripažinimo ir vykdymo kitoje valstybėje narėje, yra pateikiami kartu su pažyma, kaip nustatyta Reglamento 1215/2015 37 ir 42 straipsniuose. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes teismas nusprendė, kad atsakovo prašymas dėl klaidų ištaisymo teismo išduotoje pažymoje yra nepagrįstas.
9. Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. balandžio 2 d. nutartimi nutraukė apeliacinį procesą pagal atsakovo atskirąjį skundą, paduotą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. lapkričio 25 d. nutarties.
10. Teismas nurodė, kad pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį teismo išduota pažyma kartu su teismo sprendimo kopija yra sudėtinė vykdomojo dokumento, pateiktino vykdyti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, dalis. Kadangi Reglamente 1215/2015 nėra nustatyta teismo procesinių veiksmų, susijusių su pažymos apie teismo sprendimą išdavimu, apskundimo tvarka, šiuo atveju turi būti taikoma valstybės narės, kurioje išduodama teismo pažyma, nacionalinė teisė, t. y. [CPK](#) nuostatos, reglamentuojančios teismo vykdomųjų dokumentų išdavimą, įskaitant ir klaidų tokiuose dokumentuose taisymą, tvarką. Sprendžiant klausimą dėl klaidų ištaisymo teismo išduotame vykdomajame dokumente turi būti taikoma [CPK 648 straipsnio](#) 6 dalis, o ne [CPK](#) 276 straipsnis, kaip nurodė pirmosios instancijos teismas.
11. Atsižvelgdamas į tai, kad nei [CPK 593 straipsnio](#) 6 dalyje, nei 648 straipsnyje nėra nustatyta, jog pirmosios instancijos teismo nutartys, kuriomis ištaisyti klaidos vykdomuosiuose dokumentuose ar atsakoma jas ištaisyti, gali būti skundžiamos atskiraisiais skundais, be to, remdamasis Lietuvos apeliacinio teismo praktika, pagal kurią tokia nutartis neužkerta kelio tolimesnei vykdomo proceso eigai (Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. kovo 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-1106/2011), teismas padarė išvadą, jog pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria atmestas prašymas dėl klaidos ištaisymo pagal Reglamentą 1215/2015 išduotoje teismo pažymoje, negali būti apeliacijos objektas.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

12. Kasaciniu skundu atsakovas A. G. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. balandžio 2 d. nutartį ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti Lietuvos apeliaciam teismui. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - 12.1. Apelacinės instancijos teismas be pagrindo rėmėsi Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. kovo 24 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-1106/2011, kadangi skiriasi nurodytos civilinės bylos ir nagrinėjamos bylos *ratio decidendi* (argumentas, kuriuo grindžiamas sprendimas). Šioje byloje prašymą dėl klaidos ištaisymo pateikė ne kreditorius, kaip civilinėje byloje Nr. 2-1106/2011, o skolininkas. Šis skirtumas yra esminis, kadangi ištaisyti rašymo apsirikiną kreditoriaus prašymu sudaromos prielaidos įvykdyti teismo sprendimą. Tuo tarpu atsisakius ištaisyti klaidą skolininko prašymu užkertamas kelias teismo sprendimo įvykdymui.
  - 12.2. [CPK 648 straipsnio](#) 6 dalies norma skirta reglamentuoti rašymo apsirikimo klaidų ištaisymą ne tik teismo, bet ir kitų institucijų (pvz., darbo ginčų komisijos) išduotuose vykdomuosiuose dokumentuose, todėl nurodytoje normoje ir negali būti nustatyta apskundimo atskiruoju skundu galimybė. Jei klaidų ištaisymo reglamentavimas vykdomuosiuose raštuose ir kituose vykdomuosiuose dokumentuose [CPK 648 straipsnio](#) 6 dalyje būtų išskirtas ir būtent dalyje, skirtoje klaidoms vykdomuosiuose raštuose ištaisyti, nebūtų nustatyta apskundimo atskiruoju skundu galimybė, teismo pateiktas šios normos aiškinimas galėtų būti laikomas pagrįstu, tačiau taip nėra.
  - 12.3. [CPK](#) 593 straipsnyje įtvirtintas nebaigtinis procesinių sprendimų, dėl kurių priimtos nutartys gali būti skundžiamos atskiraisiais skundais, sąrašas. Todėl vien tai, kad ginčo nutartis nenurodyta [CPK 593 straipsnio](#) 6 dalyje, nesudaro pagrindo teigti, jog ji negali būti skundžiama atskiruoju skundu.
  - 12.4. [CPK](#) atskirai išskiria klaidų ištaisymo teismo sprendime ir vykdomajame dokumente institutus ([CPK](#) 276 ir 648 straipsniai). Tai reiškia, kad klaida gali būti padaryta ir privalomai taisoma tiek teismo sprendime, tiek vykdomajame dokumente. [CPK](#) 276 straipsnio 4 dalyje nustatyta galimybė paduoti atskirąjį skundą. Nėra jokio pateisinamo pagrindo diferencijuoti nutarčių dėl klaidų ištaisymo apskundimo tvarką atsižvelgiant į proceso stadiją.
  - 12.5. Tiek teismo sprendimas ištaisyti rašymo apsirikiną vykdomajame dokumente, tiek teismo sprendimas atsisakyti jį ištaisyti gali užkirsti kelią tolimesnei proceso eigai ([CPK](#) 334 straipsnio 1 dalis). Padarius klaidą vykdomajame dokumente, vykdomasis raštas neatitinka teismo sprendimo, todėl jo pagalba teismo sprendimas nebus įvykdytas arba bus įvykdytas ne taip, kaip nurodyta teismo sprendime.
13. Ieškovė atsiliepimu į kasacinį skundą prašo jį atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. balandžio 2 d. nutartį palikti nepakeistą; tuo atveju, jeigu skundžiama nutartis būtų panaikinta, palikti galioti Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. lapkričio 25 d. nutartį. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
  - 13.1. Atsakovas kasaciniame skunde nurodo klaidingą, netikslią informaciją, kvestionuoja kitose išnagrinėtose civilinėse bylose nustatytas faktines aplinkybes, kurios turi prejudicinę galią ir kuriomis teismai rėmėsi šioje byloje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 18 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-61-421/2017). Ieškovė neatliko jokių neteisėtų veiksmų, kurie būtų galėję suklaidinti pažymą išdavusį teismą, jokio poreikio koreguoti teismo išduotą pažymą nėra. Atsakovo elgesys vertintinas tik kaip nesąžiningas bandymas vilkinti įsiteisėjusio teismo sprendimo priverstinį vykdymą.
  - 13.2. Ieškovė pritaria skundžiamoje nutartyje išdėstytiems argumentams dėl galimybės atskiruoju skundu skusti šioje byloje priimtą pirmosios instancijos teismo priimtą nutartį nebuvimo. Tačiau net ir tuo atveju, jei kasacinis teismas spręstų priešingai, byla neturėtų būti grąžinama iš naujo spręsti apeliacinės instancijos teismui, kadangi byloje kilęs klausimas yra išimtinai teisės klausimas, kurį gali išspręsti kasacinis teismas.
  - 13.3. Pažymos 4.6.1.2.1.1 punkte teisingai pažymėta, kad byloje priteistą skolos sumą turi sumokėti daugiau nei vienas asmuo. Šiame punkte nėra nurodomas asmenų atsakomybės pobūdis. Tai, ar skolininkų atsakomybė yra subsidarijoji ar solidarijoji, nurodoma teismo sprendime. Tiek antstolio 2019 m. rugpjūčio 22 d., tiek atsakovės UAB „Overseas Baltic“ bankroto byloje buvo nustatyta, kad priteista skolos suma negalės būti išieškota iš pagrindinės skolininkės, t. y. UAB „Overseas Baltic“, nes įmonė neturi turto ir lėšų, į kuriuos būtų galima nukreipti išieškojimą. Kadangi byloje priteistos skolos išieškojimas iš pagrindinės skolininkės nėra įmanomas, išieškojimas buvo teisėtai nukreiptas į papildomo skolininko – atsakovo A. G. turą.
  - 13.4. Pažymos 4.6.1.1 punkte yra nurodytas trumpas išnagrinėtos civilinės bylos dalyko aprašas, kuris atspindi išnagrinėtoje byloje nustatytas aplinkybes bei kitose civilinėse bylose nustatytas faktines aplinkybes, turinčias prejudicinių faktų galią išnagrinėtoje byloje. Šiame punkte nurodyta informacija yra tiksli ir teisinga, o atsakovo argumentai dėl nurodytos informacijos neteisingumo visiškai nepagrįsti. Be to, pagal Reglamento 1215/2015 42 straipsnio 1 dalį pateiktiant teismo išduotą pažymą vykdyti visada kartu turi būti pateikiama ir teismo priimto sprendimo, kurio pagrindu buvo išduota pažyma, kopija, atitinkanti sąlygas, būtinas sprendimo autentiškumui patvirtinti. Tai

pašalina bet kokią suklaidinimo galimybę.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodamos standartinės formos pažymos paskirties ir teisinės galios

14. Reglamentas 1215/2015 įtvirtina laisvo sprendimų judėjimo principą, pagal kurį valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse netaikant jokių specialių procedūrų (Reglamento 1215/2015 36 straipsnio 1 dalis). Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, kuris yra vykdytinas toje valstybėje narėje, yra vykdytinas kitoje valstybėje narėje ir tam nereikia jo skelbti vykdytinu (Reglamento 1215/2015 39 straipsnis).
15. Pagal Reglamento 1215/2015 42 straipsnį tam, kad valstybėje narėje būtų vykdomas kitoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, pareiškėjas kompetentingai vykdymo institucijai pateikia: a) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią sąlygas, būtinas jo autentiškumui patvirtinti; ir b) pagal 53 straipsnį išduotą pažymą, kuria patvirtinama, kad teismo sprendimas vykdytinas, ir kurioje pateikiama teismo sprendimo santrauka ir, atitinkamais atvejais, informacija apie atlygintinas bylinėjimosi išlaidas ir palūkanų apskaičiavimą. Pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį, kilmės teismas bet kurios suinteresuotos šalies prašymu išduoda pažymą, naudodamasis I priede nustatyta forma. Jei prašoma vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, pagal 53 straipsnį išduota pažyma asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, įteikiama prieš taikant pirmąją vykdymo priemonę. Kartu su pažyma pateikiamas teismo sprendimas, jei jis tam asmeniui dar nebuvo įteiktas (Reglamento 1215/2015 43 straipsnio 1 dalis).
16. Iš Reglamento 1215/2015 aiškinamojo memorandumo matyti, kad reglamente nustatytais standartinėmis formomis buvo siekiama palengvinti užsienio teismų sprendimo pripažinimą ir vykdymą nesant egzekvatūros procedūros, kompetentingų institucijų darbą vykdant teismo sprendimus, ypač tais atvejais, kai reikia apskaičiuoti palūkanas ir išlaidas. Be to, jomis naudojantis nebereikės versti teismo sprendimų, o atsakovui, kuris turi imtis veiksmų kitoje valstybėje narėje, bus lengviau pateikti prašymą peržiūrėti teismo sprendimą (Pasiūlymas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, KOM/2010/0748 galutinis) Teisės doktrinoje pažymima, kad standartizuota pažyma, išduodama pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį, taip pat patvirtinamas sprendimo vykdytinumas kilmės valstybėje narėje, kuri nustačius pradeda veikti Europos Sąjungos šalyse priimtiems teismų sprendimams taikomas laisvo sprendimų judėjimo principas (*Remedies Concerning Enforcement of Foreign Judgements: Brussels I Recast*. Edited by Vesna Rijavec, Wendy Kennett, Tomaž Keresteš, Tjaša Ivanc. Kluwer Law International, 2018, p. 116).
17. Reglamentas 1215/2015 tiesiogiai neapibrėžia pagal jo 53 straipsnį išduodamos pažymos teisinės galios, tačiau iš sisteminės Reglamento 1215/2015 nuostatų analizės darytina išvada, kad šios pažymos teisinė galia nėra prilyginama teismo sprendimo, kaip jis suprantamas pagal Reglamento 1215/2015 2 straipsnį, teisei galiai. Minėta, kad pagal Reglamento 1215/2015 42 straipsnį pažyma vykdymui visais atvejais pateikiama kartu su teismo sprendimo kopija, o Reglamento 1215/2015 42 straipsnio 4 dalis įtvirtina kompetentingos vykdymo institucijos teisę reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų teismo sprendimo vertimą, jeigu ji be tokio vertimo negali vykdyti tolesnių veiksmų. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) taip pat yra pažymėjęs, kad minėta pažyma išduodama beveik automatiškai; pažymos funkcija yra palengvinti deklaracijos, kuria konstatuojamas sprendimo priėmimo valstybėje narėje priimto sprendimo vykdomumas, priėmimą; jokia Reglamento 1215/2015 nuostata aiškiai nedraudžiama sprendimo vykdymo valstybės narės teismui patikrinti pažymoje nurodytos faktinės informacijos, nes draudimas peržiūrėti iš esmės susijęs tik su sprendimo priėmimo valstybės narės teismo sprendimu (ESTT 2012 m. rugsėjo 6 d. sprendimo byloje C-619/10 35, 41 punktai; 2019 m. rugsėjo 4 d. sprendimo byloje C-347/18 38 punktas).
18. Apibendrinant galima teigti, kad pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodama pažyma yra standartizuotos formos vykdymo proceso dokumentas, neturintis teismo sprendimo, kaip jis suprantamas pagal Reglamento 1215/2015 2 straipsnį, teisinės galios, kurio paskirtis – patvirtinti teismo sprendimo vykdytinumą kilmės valstybėje narėje bei palengvinti kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo vykdymą, suteikiant kompetentingai vykdymo institucijai pagrindinę informaciją apie byloje priimtą sprendimą. Taigi, esant neatitikinčiam tarp pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotos pažymos ir teismo sprendimo, kurio pagrindu ši pažyma išduota, vykdymo veiksmai turi būti atliekami atsižvelgiant į teismo sprendimo, o ne jo pagrindu išduotos standartizuotos pažymos, turinį, o su tuo susijusios suinteresuotų asmenų teisės gali būti ginamos pagal atitinkamas sprendimo vykdymo vietos valstybės proceso teisės normas.

Dėl klaidų ištaisymo pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodamoje pažymoje procesinės tvarkos, šiuo klausimu priimtos pirmosios instancijos teismo nutarties apskundimo atskiruoju skundu galimybės

19. Reglamentas 1215/2015 neregamentuoja klaidų ištaisymo pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodamoje pažymoje procesinės tvarkos, todėl šis klausimas turi būti sprendžiamas pagal kilmės valstybės narės nacionalinę proceso teisę. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymas klaidų taisymo pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotose pažymose procesinio mechanizmo taip pat neregamentuoja. Atsižvelgdama į tai, kad standartizuota pažyma pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį yra išduodama teismo sprendimo vykdymo procese, teisėjų kolegija pripažįsta teisiskai pagrįsta apeliacinės instancijos teismo išvadą, kad šiuo atveju turi būti taikomos [CPK](#) VI dalies, reglamentuojančios vykdymo procesą, nuostatos.
20. Pagal [CPK 648 straipsnio](#) 6 dalį, jeigu išduodant vykdomąjį dokumentą padaryta rašymo ar kitokia klaida, ją suinteresuoto asmens prašymu ištaiso tą dokumentą išdavusi institucija. Konkreti tokio prašymo nagrinėjimo tvarka [CPK 648 straipsnio](#) 6 dalyje nenustatyta.
21. Pareikškimų teismui vykdymo proceso metu nagrinėjimo procesinę tvarką nustato [CPK](#) 593 straipsnis. Pagal šio straipsnio nuostatas, šiame straipsnyje nurodyti pareiškimai nagrinėjami rašytinio proceso tvarka nepranešus suinteresuotiems asmenims, išskyrus atvejus, kai teismas pripažįsta, kad žodinis nagrinėjimas būtinas. Suinteresuotų asmenų neatvykimas į žodinį pareiškimo nagrinėjimą neklaido jį išnagrinėti iš esmės ([CPK](#) 593 straipsnio 3 dalis). Dėl pareiškimo apylinkės teismas priima nutartį ([CPK](#) 593 straipsnio 4 dalis). Dėl teismo nutarties, kuria

išspręsti klausimai dėl vykdomosios bylos nutraukimo, dėl sprendimo vykdymo išlaidų išieškojimo iš skolininko, dėl atsakomybės už perduoto saugoti turto praradimą, dėl baudų skyrimo, dėl skolininko dalies bendrojoje nuosavybėje nustatymo ir kitais CPK nustatytais atvejais, gali būti duodamas atskiras skundas (CPK 593 straipsnio 6 dalis). Taigi, pagal CPK 593 straipsnio 6 dalį atskiras skundas gali būti paduodamas: 1) dėl tiesiogiai CPK 593 straipsnio 6 dalyje įvardytų pirmosios instancijos teismo nutarčių; 2) dėl CPK 593 straipsnio 6 dalyje neįvardytų pirmosios instancijos teismo nutarčių, kuriomis išsprendžiami pareiškimai teismui vykdymo proceso metu, jei tokią galimybę nustato kitos CPK nuostatos.

22. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad vykdymo procesas yra savarankiška proceso stadija, reguliuojama CPK VI dalyje. CPK 612 straipsnis, be kita ko, reglamentuoja teismo nutarčių, priimtų vykdymo procese, apskundimo bendrąją taisyklę: tokios nutartys yra neskundžiamos, nebent CPK nustato kitaip. Ši taisyklė savo esme iš dalies atitinka ir bendrąją CPK 334 straipsnyje įtvirtintą taisyklę dėl teismo civiliniame procese priimtų nutarčių apskundimo. CPK 334 straipsnio 1 dalis nustato, kad pirmosios instancijos teismo nutartis galima apskusti atskiruoju skundu apeliacinės instancijos teismui atskirai nuo teismo sprendimo CPK nustatytais atvejais ir kai teismo nutartis užkerta galimybę tolesnei bylos eigai. Taigi, tiek pagal specialiąją, tiek pagal bendrąją taisyklę teismo nutartys gali būti apskustos atskiruoju skundu apeliacinės instancijos teismui specialiai CPK nustatytais atvejais. Kartu bendruoju atveju teismo nutartys gali būti skundžiamos apeliacinės instancijos teismui ir tada, kai teismo nutartis užkerta galimybę tolesnei bylos eigai (CPK 334 straipsnio 1 dalies 2 punktas) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-270-1075/2019, 18 punktas).
23. Kasaciniame skunde, be kita ko, nurodoma, kad CPK 276 straipsnio 4 dalyje nustatyta galimybė paduoti atskirąjį skundą dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria išsprendžiamas klaidų ištaisymo teismo sprendime klausimas. Atsakovo vertinimu, nėra jokio pateisinamo pagrindo diferencijuoti nutarčių dėl klaidų ištaisymo apskundimo tvarką atsižvelgiant į proceso stadiją. Teisėjų kolegija, atmesdama šiuos atsakovo argumentus kaip teisiškai nepagrįstus, pažymi, kad pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodama pažyma savo teisine galia nėra prilyginama teismo sprendimui (šios nutarties 17–18 punktai), todėl klaidų ištaisymo teismo sprendimuose procesinis mechanizmas, įtvirtintas CPK 276 straipsnio 4 dalyje, šiuo atveju negali būti taikomas. CPK nesant tiesiogiai nustatytos galimybės atskiruoju skundu skusti teismo nutartį, kuriomis išsprendžiamas klaidų ištaisymo pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotose pažymose klausimas, turi būti vertinama, ar tokia nutartis gali būti pripažinta užkertančia galimybę tolesnei bylos eigai CPK 334 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme.
24. Kasacinio teismo praktikoje, aiškinant CPK 334 straipsnio 1 dalies 2 punktą, pažymėta, kad nutartis laikoma užkertančia galimybę tolesnei bylos eigai, kai dėl jos priėmimo procesas byloje apskritai negali prasidėti, yra užbaigiamas arba dėl tokios nutarties priėmimo nebegalimas tolesnis procesas. Vykdymo proceso kontekste, sprendžiant, ar nutartis laikytina užkertančia kelią tolesnei bylos eigai, turi būti vertinama, ar tokia nutartimi užkertama galimybė asmeniui įgyvendinti savo teisę į priverstinį teismo sprendimo vykdymą (pirmiau nurodyta kasacinio teismo nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-270-1075/2019, 28 punktas).
25. Atsižvelgdama į šioje nutartyje aptartą pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodamos pažymos paskirtį ir teisinę galią (šios nutarties 15–18 punktai), teisėjų kolegija pripažįsta teisiškai nepagrįstais kasaciniame skunde išdėstytais argumentais, kad teismo nutartis dėl klaidų šioje pažymoje ištaisymo (atsisakymo ištaisyti) laikytina užkertančia galimybę tolesnei bylos eigai. Teismo nutartis, kuria išsprendžiamas suinteresuoto asmens prašymas dėl klaidų pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotoje pažymoje ištaisymo, nedaro jokios įtakos tolesnei vykdymo proceso eigai, šio proceso nesustabdo ir neužbaigia. Minėta, kad pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduodama pažyma neturi teismo sprendimo teisinės galios ir su juo nekonkuruoja, esant neatitikimui tarp pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotos pažymos ir teismo sprendimo, kurį prašoma vykdyti, teismo sprendimas turi būti vykdomas toks, koks yra priimtas, todėl kasaciniame skunde nurodoma grėsmė, kad neištaisyti klaidų pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotoje pažymoje teismo sprendimas nebus įvykdytas arba bus įvykdytas ne taip, kaip nurodyta teismo sprendime, t. y. kad asmens teisė į priverstinį teismo sprendimo vykdymą negalės būti tinkamai įgyvendinta, nekyla.
26. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas, priėmdamas skundžiamą nutartį, teisingai aiškino ir taikė proceso teisės normas, ir pagrįstai nusprendė, kad pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria išsprendžiamas suinteresuoto asmens prašymas dėl klaidų pagal Reglamento 1215/2015 53 straipsnį išduotoje pažymoje ištaisymo, atskiruoju skundu negali būti skundžiama, ir dėl šios priežasties nutraukė apeliacinį procesą. Kasacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo panaikinti skundžiamą apeliacinės instancijos teismo procesinį sprendimą (CPK 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).
27. Kiti kasacinio skundo argumentai vertintini kaip neturintys įtakos skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties teisėtumui ir vienodos teismų praktikos formavimui, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

28. Pagal CPK 93 straipsnio 1 dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
29. Netenkinus kasacinio skundo, kasacinį skundą padavusio atsakovo patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlygintinos.
30. Ieškovė nepateikė prašymo ir įrodymų, pagrindžiančių kasaciniame teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas, todėl tokių išlaidų atlyginimo priteisimo klausimas nespręstinas (CPK 98 straipsnio 1 dalis).
31. Kasacinis teismas patyrė 18,03 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 7 d. pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu). Atmetus kasacinį skundą, šių išlaidų atlyginimas valstybei priteistinas iš atsakovo (CPK 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92, 93 straipsniai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. balandžio 2 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš atsakovo A. G. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 18,03 Eur (aštuoniolika Eur 3 ct) išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimo valstybei. Ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas – 5660.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Birutė Janavičiūtė

Dalia Vasarienė